

Маріупольський державний університет

Кафедра менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. завідувача кафедри менеджменту

А. В. Балабаниць

«28» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВДЗП 1.2.4 «Правове регулювання туристичної діяльності та готельно -ресторанного бізнесу»

Освітньо-професійна програма «Туризм»

спеціальність 242 «Туризм»

спеціалізація _____

факультет Економіко-правовий

2020-2021 рік

Робоча програма Правове регулювання туристичної діяльності та готельно-ресторанного бізнесу

для студентів ОПП «Туризм» спеціальності 242 «Туризм» ОС «Бакалавр»

Розробники д.е.н., професор Балабаниць А. В., к.е.н., доцент Гапонюк О. І.

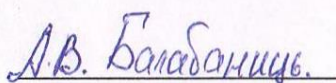
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

В. о. завідувача кафедри менеджменту

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, ОС	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>24 «Сфера обслуговування»</u> ОПП: <u>«Туризм»</u> Спеціальність: <u>242 «Туризм»</u>	<u>Вибіркова</u> (дисципліна загальної підготовки)	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <u>проект</u>		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 6,4; аудиторних – 2,1 самостійної роботи студента – 4,3	ОС: <u>Бакалавр</u>	Лекції	
		16 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		59 год.	77 год.
		Індивідуальні завдання	
1 год.	1 год.		
Вид контролю: залік			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання 30/60 (33,3%/66,7%)

для заочної форми навчання 12/78(13,3%/86,7%)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Державне регулювання туристичної діяльності є цілеспрямованим впливом органів державної влади на діяльність суб'єктів господарювання у галузі туризму, що надають різноманітні послуги з розміщення, перевезення та організації відпочинку з метою забезпечення нормальних умов функціонування ринкового механізму, реалізації соціально-економічних пріоритетів і вироблення єдиної концепції розвитку туристичної сфери. Це потребує від керівників фірм повсякденної уваги до проблем правового забезпечення діяльності підприємств в туристичній галузі.

Метою викладання навчальної дисципліни «Правове регулювання туристичної діяльності та готельно-ресторанного бізнесу» є формування у майбутніх бакалаврів навичок оволодіння сукупністю знань з правового регулювання відносин у сфері туризму та сфери обслуговування.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Правове регулювання туристичної діяльності та готельно-ресторанного бізнесу» є:

- досягнення повноцінного розуміння спеціальної термінології та поняттєвого апарату міжнародного туризму;
- вивчення нормативно-правових актів, що регламентують процес надання туристичних послуг в Україні;
- розуміння призначення та можливості використання державою різних видів туристичних формальностей;
- ознайомлення з основними принципами, функціями та методами державного регулювання в галузі туризму;
- засвоєння принципів договірних взаємовідносин з вітчизняними та іноземними підприємствами сфери туризму.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Навчальна дисципліна «Правове регулювання туристичної діяльності та готельно-ресторанного бізнесу» спрямована на опанування наступних компетентностей:

✓ Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

✓ Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

✓ Здатність працювати в міжнародному контексті;

✓ Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми; Здатність спілкуватися іноземною мовою;

✓ Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів;

✓ Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного);

- ✓ Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту;
- ✓ Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал;
- ✓ Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.

Дисципліна використовується для формування наступних програмних результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра за спеціальністю 242 «Туризм» (ОПП «Туризм») у Маріупольському державному університеті:

- ✓ Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів;
- ✓ Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;
- ✓ Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

Передумови для вивчення дисципліни: дисципліна «Правове регулювання туристичної діяльності та готельно-ресторанного бізнесу» вивчається після вивчення дисципліни «Державне регулювання економіки».

Результати навчання. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати: державне регулювання розвитку туризму та сфери гостинності; правовий режим міжнародної туристичної діяльності; правовий статус міжнародних туристичних організацій; правове регулювання безпеки туризму; правові засади організацій та забезпечення туристичної діяльності; стандартизацію як засіб державного регулювання туристичної діяльності та сфери гостинності; цивільно-правові зобов'язання та договори; юридичну відповідальність за порушення законодавства про туризм.

вміти: орієнтуватися в основних нормативних вимогах стосовно здійснення туристичної діяльності та діяльності у сфері обслуговування, аналізувати законодавство про туризм та стандарти готельно-ресторанної індустрії, давати характеристику юридичним фактам у сфері правовідносин туристичної галузі та галузі сфери гостинності.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА СФЕРИ ГОСТИННОСТІ

Тема 1. Державне регулювання туризму та сфери гостинності

Правовий статус державних органів по регулюванню туризму в Україні. Класифікація нормативно-правових актів, які регламентують діяльність у сфері туризму. Загальні нормативно-правові акти, що регулюють відносини у сфері туристичної діяльності. Спеціальні нормативно-правові акти, що регулюють відносини у сфері туристичної діяльності. Закон України «Про туризм» як основний регулятор туристичних відносин. Державні програми розвитку туризму в Україні: мета, завдання.

Тема 2. Правовий режим міжнародної туристичної діяльності

Основні міжнародно-правові джерела правового регулювання туристичної діяльності. Манільська декларація зі світового туризму. Документ Акапулько. Хартія туризму. Кодекс туриста. Гаазька декларація з туризму. Світовий досвід законодавчого забезпечення туристичної діяльності.

Регламентація міжнародної туристської діяльності у законодавстві України. Загальна характеристика Закону України «Про міжнародні договори України». Візова політика України та Європейського союзу.

Тема 3. Правовий статус міжнародних туристичних організацій

Поняття та види міжнародних туристичних організацій. Організація Об'єднаних Націй (ООН) та Всесвітня туристична організація (ЮНВТО) як основний регулятор міжнародного туризму.

Правовий статус Всесвітньої ради з подорожей та туризму (World Travel & Tourism Council - WTTC), Міжнародного туристичного альянсу (International Touring Alliance - AIT), Міжнародної асоціації наукових експертів з туризму (International Association of Scientific Experts in Tourism - AIAEST).

Світові туристичні організації галузевого характеру. Регіональні туристичні організації загального та галузевого характеру. Спеціалізовані та особливі міжнародні туристичні організації.

Тема 4. Правове регулювання безпеки туризму

Безпека в галузі туризму. Забезпечення безпеки, захист прав, інтересів та майна туристів. Правила проведення туристських подорожей з учнівською та студентською молоддю України. Вимоги безпеки під час надання туристичних послуг з підвищеним ризиком.

Страхування у сфері туристичної діяльності. Страхові ризики. Франшиза. Страхова сума і страхове відшкодування. Обов'язкові види страхування туристів (медичне та від нещасного випадку). Добровільні види страхування туристів. Договір страхування.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ ТА СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ.

Тема 5. Правові засади організації та забезпечення туристичної діяльності

Поняття та види підприємницької діяльності у сфері туризму. Організаційно-правові форми суб'єктів туристичного бізнесу.

Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб підприємців – суб'єктів туристичної діяльності. Організаційні вимоги при здійсненні туристичної діяльності.

Ліцензування туристичної діяльності. Правовий статус та умови ліцензування туроператора. Правовий статус Турагента. Проблеми фінансових гарантій туроператора та турагента перед туристом у разі банкрутства.

Правове регулювання кадрового забезпечення діяльності туристичного підприємства.

Тема 6. Стандартизація як засіб державного регулювання туристичної діяльності та сфери гостинності

Сутність стандартизації та її основні задачі у сфері туризму. Види стандартів у сфері туризму і готельно-ресторанного бізнесу.

Організація стандартизації туристичних послуг в Україні.

Сертифікація туристичних послуг. Правила обов'язкової сертифікації готельних послуг.

Тема 7. Цивільно-правові зобов'язання та договори

Цивільно-правове зобов'язання: поняття, підстави виникнення, сторони. Припинення зобов'язання, відповідальність за невиконання зобов'язань. Загальні положення договору про надання туристичних послуг. Форма договору. Порядок укладення договору. Права та обов'язки за договором про надання туристичних послуг. Зміна та припинення договору. Відповідальність за договором про надання туристичних послуг. Відповідальність туриста за договором. Відповідальність туроператора за договором про надання туристичних послуг. Звільнення від відповідальності туроператора. Проблема розмежування відповідальності туроператора та турагента перед туристом.

Особливості укладення деяких видів договорів. Види договорів на готельне розміщення. Договори оренди готелю. Договір на екскурсійне обслуговування. Правове забезпечення договірних відносин в туризмі на міжнародному рівні. Франчайзинг як форма міжнародного туристичного бізнесу. Специфіка укладання договорів з іноземним туристичним підприємством.

Тема 8. Захист прав та юридична відповідальність за порушення законодавства суб'єктами підприємницької діяльності у галузі туризму

Конфлікти між туристичною фірмою та споживачем туристичних послуг. Захист прав споживачів у галузі туризму. Правоохоронні органи як суб'єкт захисту прав туриста та турфірми.

Поняття та види юридичної відповідальності за порушення законодавства про туризм.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА СФЕРИ ГОСТИННОСТІ												
Тема 1. Державне регулювання розвитку туризму та сфери гостинності	11	2	2	-	-	7	13	2	2	-	-	9
Тема 2. Правовий режим міжнародної туристичної діяльності	11	2	1	-	-	8	12	2	1	-	-	9
Тема 3. Правовий статус міжнародних туристичних організацій	11	2	1	-	-	8	10	-	1	-	-	9
Тема 4. Правове регулювання безпеки туризму	11	2	2	-	-	7	11	-	-	-	-	11
Разом за змістовим модулем 1	44	8	6	-	-	30	46	4	4	-	-	38
Змістовий модуль 2. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ ТА СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ												
Тема 5. Правові засади організацій та забезпечення туристичної діяльності	12	2	2	-	-	8	13	2	2	-	-	9
Тема 6. Стандартизація як засіб державного регулювання туристичної діяльності та сфери гостинності	11	2	2	-	-	7	10,5	1	-	-	-	9,5
Тема 7. Цивільно-правові зобов'язання та договори	11	2	2	-	-	7	10,5	1	-	-	-	9,5
Тема 8. Захист прав та юридична відповідальність за порушення законодавства про туризм	11	2	2	-	-	7	11	-	-	-	-	11
Разом за змістовим модулем 2	45	8	8	-	-	29	45	4	2	-	-	39
Усього годин	89	16	14	-	-	59	89	8	4	-	-	77
Модуль 2												
ІНДЗ	-	-	-	-	1	-					1	
Усього годин	90	16	14	-	1	59	90	8	4		1	77

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
1.	Державне регулювання розвитку туризму та сфери гостинності	2	2
2.	Правовий режим міжнародної туристичної діяльності	1	1
3.	Правовий статус міжнародних туристичних організацій	1	1
4.	Правове регулювання безпеки туризму	2	-
5.	Правові засади організацій та забезпечення туристичної діяльності	2	2
6.	Стандартизація як засіб державного регулювання туристичної діяльності та сфери гостинності	2	-
7.	Цивільно-правові зобов'язання та договори	2	-
8.	Захист прав та юридична відповідальність за порушення законодавства про туризм	2	
	Разом	14	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
1.	Державне регулювання розвитку туризму та сфери гостинності	7	9
2.	Правовий режим міжнародної туристичної діяльності	8	9
3.	Правовий статус міжнародних туристичних організацій	8	9
4.	Правове регулювання безпеки туризму	7	11
5.	Правові засади організацій та забезпечення туристичної діяльності	8	9
6.	Стандартизація як засіб державного регулювання туристичної діяльності та сфери гостинності	7	9,5
7.	Цивільно-правові зобов'язання та договори	7	9,5
8.	Захист прав та юридична відповідальність за порушення законодавства про туризм	7	11
	Разом	59	77

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання – це завершена теоретична та практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, одержаних у процесі лекційних і практичних занять, охоплює зміст навчального курсу загалом.

Метою виконання індивідуального завдання з дисципліни «Правове регулювання туристичної діяльності та готельно-ресторанного бізнесу» є поглиблення теоретичних знань, набутих студентами в процесі вивчення дисципліни та вироблення вміння застосовувати їх у практичному розв'язанні завдань.

Індивідуальне завдання з дисципліни «Правове регулювання туристичної діяльності та готельно-ресторанного бізнесу» передбачає виконання індивідуального проекту.

8. Методи навчання

Оглядові та тематичні лекції, навчально-практичні заняття, дискусії, робота на практичних заняттях, складання аналітичних та стратегічних схем, виконання індивідуального завдання.

9. Критерії оцінювання

Оцінювання рівня опанування студентом матеріалу навчальної дисципліни проводиться шляхом поточного та підсумкового (семестрового) контролю.

Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення дисципліни з метою виявлення ступеню розуміння студентом засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять (35 балів), а також за результатами виконання студентом індивідуального завдання – 15 балів.

Загальні критерії оцінювання результатів поточного контролю з дисципліни:

90-100 балів	ЗВО виявив цілковите володіння навчальним матеріалом, вмів аргументовано його викладати під час усних опитувань та письмових відповідей. Усі виконані індивідуальні завдання продемонстрували здатність студента не тільки оперувати теоретичним матеріалом, але й застосовувати його на практиці, знаходити раціональні рішення проблемних ситуацій, його здатність до аналітичного та критичного мислення.
82-89 бали	ЗВО в цілому достатньо повно володіє навчальним матеріалом, здатний демонструвати знання теоретичних і практичних питань корпоративної соціальної відповідальності. Водночас, під час усного та письмового викладення деяких питань студент допускає окремі неточності та незначні помилки. Виконані індивідуальні завдання показують, що студенту дещо не вистачає аргументованості при розв'язанні деяких проблемних ситуацій.
60-81 балів	ЗВО володіє навчальним матеріалом частково, демонструючи базові теоретичні знання. Усні та письмові питання розкрито частково, поверхово, недостатньо аргументовано. Реферат виконаний на достатньо низькому рівні; індивідуальне практичне завдання обґрунтовано.
0-59 бали	ЗВО не володіє або недостатньо володіє навчальним матеріалом, не розуміє змісту більшості теоретичних питань. Індивідуальні завдання не виконані.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку.

10. Засоби оцінювання

Опитування та доповіді на семінарських заняттях, оцінка за виконане індивідуальне практичне завдання, залік.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1: Поточне тестування та самостійна робота		Модуль 2:		Сума
Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2	ІНДЗ	Залік	100
15	20	15	50	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Рекомендовані джерела інформації**Основна література****Базова література**

1. Кіріяджи В.В. Правове регулювання галузей турбизнесу: учбов. посібник. - Донецьк: ДІТЬ, 20021.-339 с.
2. Мельник А.Ф., Якубова Е.В. К вопросу формирования механизма управления развитием туризма на Украине // Организация и регулирование экономики. - Вып. 107. - К. : Либідь, 1992.- С. 105-116.
3. Барчукова Н.С. Международное сотрудничество государств в области туризма. - М., 1986.-308 с.
4. Борисов К.Г. Международный туризм и право: Учебное пособие. - М. : Изд-во «НИМП», 1999. -352 с.
5. Вихристенко Б.І., Опанасюк Н.А. Цивільно-правові проблеми у діяльності туристичних підприємств: порівняльно-правовий аналіз // Бюлетень Міністерства юстиції України. - К., 2007. - № 8. - С. 76-94.
6. Вихристенко Б.І., Опанасюк Н.А. Практико-правові аспекти діяльності громадських туристичних організацій України // Бюлетень Міністерства юстиції України. - К., 2007. - №5.-С. 99-110.
7. Маринин М.М. Туристские формальности и безопасность в туризме. - М. : Финансы и статистика, 2002. - 144 с. - С. 119.
8. Ткаченко Т.І. Управління якістю готельних послуг: монографія / Т.І.Ткаченко, С.В. Мельник, М.В. Новак. - К.: КНТЕУ, 2006. - 234 с.
9. Павлик В., Тесленко В. Права людини: міжнародні договори ООН та Ради Європи / Комітет виборців України. - К. : Факт, 2001. - 151 с.
10. Бобкова А.Г. Правовое обеспечение рекреационной деятельности / НАН Украины. Институт экономико-правовых исследований, Донецкий гос. ун-т. -Донецк : Юго-Восток, 2000. - 308 с.

11. Чехович С.Б. Стан законодавчого забезпечення реалізації та захисту права на свободу пересування: Аналітична доповідь. - К.: Фонд «Правова ініціатива», 2003. - 99 с.

Додаткова література

Нормативно-правові акти

1. Амстердамський договір 1997 р. про зміни Договору про Європейський союз, договорів, що затверджували європейські співтовариства та пов'язаних з ним актів (з 1 травня 1999 р.).
2. Афінська конвенція про перевезення морем пасажирів та їх багажу 1974 року.
3. Гаагская декларация по туризму // Туризм в Україні: Збірник нормативно-правових актів: В 5 т.- Ужгород: ІВА, 2000. - 280 с. - Т 5.
4. Глобальный этический кодекс туризма// Туризм в Україні: Збірник нормативно-правових актів: В 5 т. - Ужгород: ІВА, 2000. - 280 с. - Т. 5.
5. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 18. - Ст. 144.
6. Директива Ради Європейського Економічного співтовариства «Про план розвитку туризму в рамках ЄС» від 13 липня 1997 р. №92/421/ЄЕС // Вахмістров В.П., Вахмістрова С.І. Правове забезпечення туризму. - «Вид-во Михайлова». - 2005.
7. Директива Ради Європейського Економічного співтовариства «Про подорожі, відпустки і поїздки, які включають все» від 13 червня 1990 р. № 90/314/ЄЕС // Вахмістров В.П., Вахмістрова С.І. Правове забезпечення туризму. - «Вид-во Михайлова». - 2005.
8. Договір про Європейський Союз (Маастрихтський договір) підписаний 07.02.1992 р., набув чинності 01.11.1993р.
9. ДСТУ 3862-99 «Громадське харчування. Терміни та визначення» і ДСТУ 4281:2004 «Заклади ресторанного господарства. Класифікація» [Електр.ресурс] / Держтуризмкурортів. - [К., 2009]. - Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua/PublicationsList.aspx?id=44>.
10. ДСТУ 4268:2003 «Засоби розміщування. Загальні вимоги» [Електр.ресурс] / Держтуризмкурортів. - [К, 2009]. - Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua/PublicationsList.aspx?id=44>.
11. ДСТУ 4269:2003 «Послуги туристичні. Класифікація готелів» [Електр.ресурс] / Держтуризмкурортів. - [К., 2009]. - Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua/PublicationsList.aspx?id=44>.
12. Закон України «Про захист прав споживачів»: [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>
13. Закон України «Про міжнародні договори України»: [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
14. Закон України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України»: [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3857-12#Text>
15. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»: [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>
16. Закон України «Про стандартизацію»: [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text>
17. Закон України «Про страхування»: [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>
18. Закон України «Про туризм»: [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>

19. Закон України: «Про державну таємницю»: [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text>
20. Кодекс туриста // Туризм в Україні: Збірник нормативно-правових актів: В 5 т- Ужгород: ІВА, 2000. - Т. 5. - С. 150-152.
21. Кодекс України про адміністративні правопорушення : [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
22. Конвенція для уніфікації деяких правил, що стосуються міжнародних повітряних перевезень (Варшавська конвенція 1929 року з відповідними змінами і доповненнями), набула чинності для колишнього СРСР 15 листопада 1959 року.
23. Конвенція про договір міжнародних автомобільних перевезень пасажирів і багажу 1973 року.
24. Конституція України // Відомості Верховної Ради. - 1996.-№ 30. Ст. 141.
25. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III // Відомості Верховної Ради України від 29.06.2001 - 2001 р., № 25, стаття 131.
26. Международная конвенция по контракту на путешествие // Туризм в Україні: Збірник нормативно-правових актів: В 5 т - Ужгород: ІВА, 2000. - 280 с. - Т. 5. - С. 178.
27. Міждержавний стандарт - ГОСТ 28681.1-95 «Туристско-экскурсионное обслуживание. Проектирование туристских услуг» [Електр.ресурс] / Держтуризмкурортів. - [К., 2009]. – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua/PublicationsList.aspx?id=44>.
28. Міждержавний стандарт - ГОСТ 28681.3-95 «Туристско-экскурсионное обслуживание.
29. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності»: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-2015-%D0%BF#Text>
30. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання)» : [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/803-2009-%D0%BF#Text>
31. Постанова Кабінету Міністрів України: «Про затвердження Порядку надання послуг з тимчасового розміщення (проживання)»: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/297-2006-%D0%BF#Text>
32. Постанова Кабінету Міністрів України: «Про затвердження Правил перетинання державного кордону громадянами України» : [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/57-95-%D0%BF#Text>
33. Постанова Кабінету Міністрів України: «Про правила в'їзду іноземців та осіб без громадянства в Україну, їх виїзду з України і транзитного проїзду через її територію»: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/127/2001#Text>
34. Приложение к Гаагской декларации по туризму // Туризм в Україні: Збірник нормативно-правових актів: В 5 т. - Ужгород: ІВА, 2000. - Т.5. - С. 140.
35. Типовой контракт, подлежащий подписанию турагентством и клиентом согласно директиве ЕЭС № 90/314 (от13.05.95г.) // Туризм в Україні: Збірник нормативно-правових актів: В 5 т. - Ужгород: ІВА, 2000. - 280 с. - Т. 5. 19
36. Требования по обеспечению безопасности туристов и экскурсантов» [Електр.ресурс] / Держтуризмкурортів. — [К., 2009]. — Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua/PublicationsList.aspx?id=44>.

37. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз, підписану 18 червня 2007 року в м. Люксембурзі (Закон 16 України від 15.01.2008 р. № 117-УІ) // Відомості Верховної Ради України від 07.03.2008 - 2008 р., № 10, стор. 312, стаття 97.

38. Угода про партнерство та співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами, підписана у Люксембурзі 14 червня 1994 року.

39. Указ Президента України «Про додаткові заходи щодо реалізації права людини на свободу пересування і вільний вибір місця проживання»: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435/2001#Text>

40. Указ Президента України «Про підтримку розвитку туризму в Україні»: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/127/2001#Text>

41. Хартія туризму // Туризм в Україні: Збірник нормативно-правових актів: В 5 т- Ужгород: ІВА, 2000. - Т.5.

42. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 2003.-№40-44.-Ст. 356.

43. ISO/FDIS 18513:2003 Tourism services - Hotels and other types of tourism accommodation - Terminology (Послуги туристичні. Готелі та інші види туристичного розміщення. Термінологія). - 2003.

44. ISO/FDIS 18513:2003 Tourism services - Hotels and other types of tourism accommodation - Terminology (Послуги туристичні. Готелі та інші види туристичного розміщення. Термінологія). - 2003.

13. Інформаційні ресурси

1. Верховна рада України : офіційний веб-портал [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

**«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ»
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Укладач: Гапонюк О. І.

Виготовлення оригінал-макету

Формат 60x84 1/16.

Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman - 12

Умовн. друк. арк. 1

Маріупольський державний університет
Адреса університету: м. Маріуполь, пр. Будівельників, 129а